

Степан Поп

**РОКОСОВО -
НАЙДРЕВНІШЕ ПОСЕЛЕННЯ
НАД ТИСОЮ**

На фоні мальовничого знімку краєвиду села дати маленькі фото:

Красне поле, Герб села і Прапор, Знак в'їзду та Туристичний шлях, Озеро кар'єру, Чоргів

Посвячую книгу світлій пам'яті коханої дружини, Єви Оттовни, яка пішла передчасно із життя, саме коли було майже завершено її написання. Впродовж 55 річного подружнього життя, вона не тільки сприяла мені досягти певних висот у науці, освіті, політичній і громадській діяльності, поборювати труднощі на життєвому шляху, але й обдарувала мене земними радіщами, була мудрою порадицею дітям і онукам, привила любов до музики багатьом вихованцям Ужгородської музичної школи за понад 30 років викладання по класу баяна. Вона долучилася і до цієї краєзнавчої праці, зокрема щодо перекладу угорськомовних наукових публікацій та численних архівних документів. Її душа зайняла належне місце у вічності Всевишнього, а світла пам'ять про неї нехай вітає над нашим чарівним краєм, любов до якого ми передаємо від покоління до покоління.

Автор

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
”Ужгородський національний університет”

Географічний факультет

Степан Поп

РОКОСОВО -
НАЙДРЕВНІШЕ ПОСЕЛЕННЯ
НАД ТИСОЮ

Рецензенти

Д. геогр. н., проф. Дністрянський М.С.

Д. ф. н., проф. Шандор Ф.Ф.

© С. Поп, 2019

© Видавництво «ФОП Сабов А.М.», 2019

УДК 94(477.87)

П ??

Поп Степан Степанович. Рокосово – найдревніше поселення над Тисою. Ужгород: Видавництво «ФОП Сабов А.М.», 2019. **!!!** с.: іл.

Книга про історичне минуле та розвиток одного із перших поселень історичного Закарпаття – село Рокосово та підпорядковане його сільській раді село Вертеп. Обидва поселення розташовані на вулканічних пагорбах Вигорлат-Гутинського хребта, з вершин яких відкривається чудова панорама на мальовничу Притисянську долину, так звані «Хустські ворота». Краса і багатство природи цих місць у сиву давнину зачаровували людину. Тому, закономірно, що археологи виявили саме в цій місцевості найдавніші в Центральній Європі стоянки людини-умілої (Homo habilis), що датуються понад 1 млн. років тому.

В даній історико-краєзнавчій праці, за джерельними матеріалами та архівними документами, дано історико-географічний опис поселень Рокосово та Вертеп. Наведені історичні події, що прямо або опосередковано пов'язані з розвитком їх людності, господарства, інфраструктури, освітніх та дошкільних закладів, церкви, культури, а також про знанні особистості села. Книга ілюстрована світлинами та картографічними матеріалами різних періодів понад 700-річної життєдіяльності рокосівчан та вертепівців, приведено копії низки цікавих архівних документів. Дана праця була презентована та схвалена до видання на засіданні депутатів Рокосівської сільської ради ще в 2017 році, однак до цих пір не було коштів на її видання. Наразі вона друкується, завдячуючи фінансовій підтримці Асоціації органів місцевого самоврядування «Єврорегіон Карпати-Україна» (Литвин Галина Петрівна), сприянню Рокосівської сільської ради (голова Павло Джуга), благодійних пожертвувань односельців Михайла Келемена, Тараса Попа, Михайла Цугорки, а також небайдужих до краєзнавчих розвідок закарпатців Віктора Трикура та Івана Мисюка.

Рекомендовано до друку Вченою радою ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Протокол № 6 від 30 травня 2019 року), Редакційно-видавничою радою ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Протокол № 5 від 27 травня 2019 року).

ISBN !!!

© С. Поп, 2019

© Видавництво «ФОП Сабов А.М.», 2019

ЗМІСТ

6

До Читача

Хронологія

Розділ 1. Історична довідка. Людність

- 1.1. Археологічні дані про перших поселенців
- 1.2. Історичні передумови заснування поселень
- 1.3. Адміністративна приналежність
- 1.4. Назви сіл Рокосово і Вертеп. Топоніми
- 1.5. Розвиток людності. Етноси

Розділ 2. Фізико-географічна характеристика

- 2.1. Географічне положення
- 2.2. Рельєф. Клімат. Гідрографія
- 2.3. Геологія. Корисні копалини
- 2.4. Земельні ресурси та їх власники

Розділ 3. Освіта, культура, духовність

- 3.1. Розвиток та діяльність освітніх закладів
- 3.2. Дошкільні заклади
- 3.3 Церква. Релігійні громади
- 3.4. Культура. Традиції. Спорт

Розділ 4. Економічний розвиток

- 4.1. Сільське і лісове господарство
- 4.2. Підприємництво. Бізнес
- 4.3. Торгівля
- 4.4. Інфраструктура. Зв'язок

Розділ 5. Місцеве самоврядування. Політичне та громадське життя

- 5.1. Місцеве управління
- 5.2. Правопорядок
- 5.3. Політичне та громадське життя
- 5.4. Медичне обслуговування

5.5. Громадянський обов'язок

Розділ 6. Знанні особистості

Література

Додатки

Про автора

*Історія навіть малого народу проливає
світло на славніший народ*

Михайло Лучкай

”...Пізнаймо наш народ! Вивчім його минувшину. Вона нам розповість як жили наші діди, прадіди. Розбудить в нас національну честь і скаже нам, хто ми є такі між іншими народами”

Олександр Маркуш

До Читача

Дорогі односельці! Шановні читачі! Ви отримали можливість, читаючи цю краєзнавчу працю, дізнатися про те як і коли засновані село Рокосово та підпорядковане його сільській раді село Вертеп, як розвивалася протягом понад сім століть їх людність, церква, освіта, культура, соціальна сфера та господарство. В книзі приведено копії цікавих історичних документів, світлин, картографічних матеріалів. Кількарічна праця з пошуку інформації про розвиток цих поселень і судьби їх окремих уродженців, намагання знайти першоджерела та за ними відтворити бодай уяву про достовірний перебіг подій тих далеких часів привели мене до висновку, що не можна завершити цю працю так, щоб не залишалося сумнівів або чогось нез'ясованого. Знайти певні архівні матеріали не означає встановити істину. Важливий прискіпливий системний аналіз зібраних інформаційних матеріалів, які не рідко є неправдивими, а це займає багато часу. Автор свідомий того, що йому вдалося відшукати тільки незначну частину наявної джерельної інформації. За нею можливо описати тільки окремі епізоди понад 700-річного історичного минулого розвитку села Рокосово та життя і діяльності його мешканців. Ще біднішою є інформація про село Вертеп, яке офіційно як приселок приєднано до села Рокосово в 1907 році, хоча його церква була філіалкою рокосівської матірньої церкви ще з 1674 року. Чим

більше я заглиблювався в історичне минуле досліджуваних поселень тим більше проникався повагою до предків, які самовіддано працювали на землі, мужньо відстоювали рідну мову під юрисдикцією різних держав, розвивали рідні села, від покоління до покоління передавали набуті знання, досвід, звичаї, обряди тощо. Завдячуючи їм, виплекані теперішні покоління рокосівчан та вертепівців, святим обов'язком яких є закласти належне підґрунтя для успішного подальшого розвитку своїм нащадкам. Надіюсь, що ця праця надихне когось на пошуки нових фактів із історичного минулого сіл Рокосово та Вертеп. Разом вони наразі в трійці найбільших за людністю сіл Хустського району. Розбудовуючись вони значно порушили колишні лісові гаї, однак донині рокосівчани і вертепівці мають можливість жити в унікальному природному комплексі вулканічного масиву Тупий. Завдання майбутніх поколінь – зберігати та по-можливості відновлювати природні багатства та красу цієї мальовничої місцини, що привабила поселитися в сиву давнину первісну людину.

Зазначу, що назва книги не є перебільшенням з огляду на те, що саме на території села Рокосово археологи знайшли численні артефакти на найдавніших стоянках людини-умілої (*Homo habilis*) в Центральній і Східній Європі, що датуються понад 1 млн. років тому. Підтвердженням цьому є стенд в Археологічному музеї Інституту археології Національної академії наук України (м. Київ). Артефактам, знайденим в с. Рокосово, справедливо відведено в цьому музеї перший стенд, з якого відвідувачі починають знайомство з найдавнішими знаряддями, які залишила первісна людина, що уже уміла користуватися певними знаряддями (див. розд.1).

Село Рокосово - одне із найдавніших передгірних поселень мальовничої Притисянської долини в Східних Карпатах. Розвиток людності, освітньої і духовної сфери поселення і його приселку відбувалися в складних умовах. Вони формувалися і розвивалися перебуваючи в складі майже десятка різних держав. Після розпаду Радянського Союзу, з 24 липня 1991 р. села Рокосово

та Вертеп є поселеннями Хустського району Закарпатської області в складі незалежної України.

Села Рокосово і Вертеп хоч і на привернули увагу якимись визначними історичними подіями, що відбулися безпосередньо в поселеннях, водночас не могли бути осторонь багатьох із тих, що відбувалися поблизу та в краї. Адже географічно розташовані між двома замками: на 9 км нижче від Хустського замку, що на правому березі р.Тиси та на чотири кілометри вище від Королівського замку Наляб, що на протилежному березі річки. Майже посередині між цими замками, на Красному полі - землях рокосівчан, полягли січові стрільці у 1939 році, виборюючи українську державність. Уже за української доби тут їм встановлено пам'ятний меморіал. Частина цих героїв похована і на цвинтарі села Рокосово.

Зазначу, що мав надію прочитати подібну працю про історію села іншого автора. Спочатку очікував, що її напише мій старший брат Василь, письменник-літератор, який першим із рокосівчан здобув вищу освіту в Ужгородському державному університеті. Він постійно розпитував старожилів села про події минувшини, про життя предків. Мав, певно, задум щодо написання історії села. Потім надія була на земляка, відомого журналіста Івана Чоповдю, який, гадаю, також просто не встиг зреалізувати такий проект. Вперше нарис про село Рокосово здійснив мій шкільний вчитель історії та географії Козар М.М. в книзі «Rakasz-Rokosov-Рокосово. Історико-географічний нарис» [121]. Він опрацював окремі архівні матеріали щодо розвитку церковних і державних освітніх та виховних закладів в селі. Особливу увагу приділив історії становлення єврейської людності села, детально описав діяльність та судьби сімей євреїв середини ХХ ст., тобто частково періоду своїх власних спостережень. Оскільки євреї не є автохтонним населенням села, а їх чисельність в різні періоди змінювалася залежно від потреб селян в послугах (торгівля, ремесла, посередництво), то було б справедливим зробити аналогічні розвідки здобутків та діяльності корінного населення, яке і є власне творцем історії села. Цікавою є книжка

колишнього лідера рокосівських євангелістів Михайла Палчея «Простая правда» [146]. В ній викладено особисті спогади земляка, який народився в 1910 р., був засуджений у 1950 р. на 25 років ув'язнення за антирадянську пропаганду. Насправді його ув'язнили за релігійну діяльність, як духовного наставника громади євангелістів-баптистів, яку не сприймав комуністичний режим. За власними спогадами він цікаво і в деталях описує непросте життя своє і односельців під юрисдикцією держав, що правили територією у середині минулого сторіччя. Оpubліковано також спогади Юлії Піняк «Рокосово. Сторінки історії» [150]. Автор - корінна рокосівчанка, вчителька школи, депутат сільської ради радянської доби, знайомить читача з минулим села за власними спостереженнями, не претендуючи на історично-краєзнавчі розвідки. Про окремих вихідців села можна також знайти чимало матеріалів в довідковій літературі та в численних газетних і журнальних публікаціях.

Дана книга написана як науково-довідкова монографія з краєзнавчої тематики, базуючись на джерельних даних, які почерпнуто із стародруків, архівних документів, наукових видань, публікацій. Вона структурована за змістом таким чином, щоб охопити історію, географію, природу, освіту, релігію, культуру, соціально-господарську діяльність сільської громади в періоди правління різних держав. Приведено також короткі нариси про відомих вихідців із села, діяльність яких отримала державне визнання. Додатки до книг містять копії окремих цікавих документів, зокрема перелік та коротку довідку про військовополонених, несправедливо засуджених більшовицьким режимом та нині реабілітованих селян, перелік багатодітних матерів, перелік заявників вступу до колгоспів тощо.

Викладене в книзі про села Рокосово і Вертеп віддзеркалює події, що відбувалися в багатьох інших поселеннях Верхнього Потисся та і загалом в історичному Закарпатті. Тому книжка буде корисною не тільки моїм односельцям але й широкому загалу.

Щира вдячність землякам, які активно підтримали ідею написання цієї праці, допомагали в пошуках інформаційних матеріалів для написання книги,

зокрема голові села Рокосово Павлу Джузі, директору Рокосівської ЗОШ І-ІІІ ступенів Олександрові Шевлякові, його попереднику Василю Чопею та бувшому заступнику з навчально-виховної роботи Михайлу Павлію, директору Будинку культури Ользі Поп та її чоловікові Михайлу, депутату Закарпатської обласної ради Мирославу Білецькому, Павлу Дубровському (нині мешканцю Росії), авторам використаних нарисів про знаних рокосівчан (раніше опублікованих, див. посилання) та всім хто сприяв моїй роботі над книгою. Особлива подяка отцю Бендосу Даніїлу за корисні дискусії та надані мені архівні матеріали з добірок його батька, який до 1949 р був парохом у сусідньому с.Велика Копаня та відсидів за віру у більшовицьких таборах. Вдячний онукам Василеві та Юлії Шароді за допомогу в опрацюванні багатьох важливих матеріалів у фондах Державного архіву Закарпатської області (м.Ужгород та м.Берегово), в т.ч. виданих на угорській мові, а також моїм землякам-студентам географічного факультету Ужгородського національного університету Вікторії Палчей, Лідії Бордаш, Сніжані Погоріляк та Олександрові Гуць, Агнесі Гошпер, Наталії Качмар, які опрацювали окремі архівні матеріали і водночас набули певний досвід краєзнавчих досліджень.

Звичайно, в подальшому можна доповнити написане, віднайшовши нові важливі джерельні дані щодо історії села та його уродженців. Буду вдячний за надіслані відгуки та пропозиції на електронну адресу: popstepan7@gmail.com.

З повагою,
уродженець села Рокосово

Степан Поп

ХРОНОЛОГІЯ

основних подій, що відбулися в селах та мали вплив на їх розвиток

- 1300 р. – перша письмова згадка про заснування села бароном Гунт-Пазмані в складі Угочанського комітату Угорщини, яке в різні часи мало назви Rakasz (Rakaz, Rakas), Rokosiv (Rokisve), Рокосово (Рокосів);
- 1330-1355 рр. – часті спустошення та обезлюднення села набігом татар;
- 1374 р. – створена парохія православних вірників села Рокосово;
- 1378 р. – воєвода Драг одержав від короля Людовіка I Королівський замок та прилеглі села і постійно боровся за землі с. Рокосово, особливо поблизу села В. Копаня;
- 1399 р. – село стало власністю Перені, жупана Угоча, якому належало більшість сіл цього Комітату;
- 1473 р. – селяни потерпали від надзвичайної жари і засухи ;
- 1514 р. – відбулося потужне повстання угорських селян проти феодального гніту під проводом Дьордя Дожі, в якому брали участь і русини села Рокосово, прагнучи позбавитися кріпосного права і національного пригнічення. Повстання було придушено, посилилася влада землевласників-поміщиків та активізувалася мадяризація русинів;
- 1567 р. – активізується переселення волохів, в т.ч. з утворенням нових сіл комітатів Угоча та Марамороша;
- 1574 р. – збудована православними вірниками села Рокосово перша дерев'яна церква;
- 1594/8 рр. – татари на чолі з ханом Гиреєм зайняли м.Хуст, пограбували його та прилеглі поселення, в т. ч. Рокосово і Вертеп;
- 1608 р. – угорцям і слов'янам надано юридично рівні права з німцями щодо ремісництва, до цього усіма ремеслами займались тільки вільні німці;
- 1642 р. – чума понесла життя багатьох селян;
- 1646 р. – 63 священики мукачівської єпархії прийняли унію, визнали

підпорядкування папі римському;

- 1649 р. – в м. Ужгород відбувся з'їзд православних священників на якому духовенство вирішило підпорядкуватися римському папі, прийняти унію, але із збереженням майже всіх православних обрядів;
- 1657 р. – із с. Вишково (тоді міста із королівськими привілеями) князь Д'єрґд Ракоці II виступив із військом проти Польщі, у якому були і русини із прилеглих сіл. Він зазнав поразку і поляки завдали великої шкоди населенню краю;
- 1659 р. – набігом татар село Рокосово та інші села Комітату Угоч спустошені і потім важко відроджувалися;
- 1666 р. – збудовано дерев'яну церкву греко-католицькими вірниками села Рокосово;
- 1674 р. – збудовано дерев'яну церкву покриту камишом у с. Вертеп, яка стала філіалкою рокосівської церкви;
- 1692 р. – сильне знищення врожаю на полях селян мишами та саранчею;
- 1690 р. – призначено мукачівським єпископом Йосифа де-Камеліса, який прийняв публічну присягу 60 священників, що визнали греко-католицьку віру, вірогідно серед них був і рокосівський парох Димитрино-Пап Іоан (служив з 1671 до 1710 р.);
- 1693 р. – за декретом мукачівського єпископа Йосифа де-Камеліса виділено кошти на купівлю на придбання земельних ділянок для священників, в т. ч і закріпленої за рокосівською церквою філіалки в с. Шард;
- 1717 р. – останній набіг турецьких яничар, знову пограбовано село Рокосово і прилеглі поселення Вертеп, Велику Копаню, Шард;
- 1727 р. – 03 лютого парох с. Рокосово Іоан Керегецький прийняв і підписав декрет синоду про зміцнення католицької віри на загальних зборах священників, дяків та голів церковних громад з питання про визнання Ужгородської Унії, які провів вікарій Мукачівського єпископства Михайло Сабадош;

- 1742 р. – Марія Терезія вступила на престол, збільшено податки селянам;
- 1767 р. – проведено урбаріальну реформу, розмежовано поміщицькі і селянські землі, введено сільське самоуправління на чолі із сільським старостою (биромом) та нотарем (писарем);
- 1774 р. – почато будівництво дерев'яної церкви у с. В. Шард, яка стала філіалкою рокосівської церкви та обслуговувала жителів поселень Вертеп, В. Шард та Шардик;
- 1776-86 рр. – здійснено будівництво автошляху Севлюш-Хуст, зарегульовано русло р.Тиси, захищено від затоплення землі села Рокосово;
- 1777 р. – влада, яка до цього часу не цікавилася школою, провела шкільну реформу. Прийнято «Положення про виховну і шкільну справу у королівстві Угорщини і приєднаних до нього областей», яким рокосівчани послуговувалися тільки через 80 років;
- 1800 р. – у церкві с.Рокосово розпочато ведення метрики, яке провадилось до 1946 р.;
- 1828 р. – в Рокосові осв'ячено зведену муровану кам'яну греко-католицьку церкву під дранкою, а у Вишньому Шарду відкрито самостійну парохію, яка до цього була філіалкою рокосівської церкви;
- 1842 р. – у селі відкрито кар'єр з видобутку будівельного каменю хустським лікарем Ветгаймером та рокосівськими підприємцями Товтом і Селлейем;
- 1856 р. – відкрито в с. Рокосово греко-католицьку прихожанську школу, прийнято перших 14 учнів із сільських родин;
- 1859 р. – введено в дію новозбудовану греко-католицьку школу на 2 класи поблизу церкви;
- 1867 р. – село в складі Севлюшського повіту Угорської Русі новоствореної монархії Австро-Угорщини, угорська мова стає привілейованою;
- 1870/72 рр. – прокладено ділянку залізниці Королево–Солотвино, облаштовано зупинку потягів у нижньому кінці села Рокосово та станцію біля каменоломні (бані);

- 1881 р. започатковано виробництво деревного вугілля поблизу залізничної станції, появилася філія села під назвою Вуглярня (Szenerakodo);
- 21 листопада 1885 р. – урочисто осв'ячена новозбудована кам'яна церква у В. Шарду, яка обслуговує до тепер вірників Вертепа, рокосівський священник був на урочистостях;
- 17 липня 1892 р. – осв'ячено новий позолочений іконостас із великою святковою програмою в селі Рокосово;
- 1903 р. – побудовано та відкрито у селі Рокосово державну школу з угорською мовою навчання;
- 1906 р. – на вимогу рокосівчан дозволено викладання в школі рідною русинською мовою; утворено громадську касу села для надання позики за сприяння священника Юлія Станкої та вчителя Теодора Марущака;
- 1907 р. – приселок Вертеп приєднано до села Рокосово;
- 1908/9 рр. – побудовано друге приміщення школи та нотарський уряд села Рокосово;
- 1909 р. – за конкурсом на посаду в захоронку (дитсадок) с. Рокосово Міністерством призначено дипломовану виховательку Гера Стелу;
– Управа села прийняла рішення, що корчми в дні недільні та святкові мають бути зачинені, а селяни мають йти у відкриту читальню;
- 1909/10 рр. – побудовано «плетарню корзин» (кошиків) із двох навчальних та робочих кімнат для хлопців і дівчат за сприяння Міністерства землеробства Угорщини вартістю 8000 корун; до неї добудовано за 3000 корун приміщення кредитної каси;
- 1911р. – в церкві розмальовано стіни;
– Малий Рокосов від 29 жовтня приєднано до Великої Копані за розпорядженням Міністерства внутрішніх справ Угорщини;
- 1913 р. – сильний голод, священник села Юлій Станкої через районну газету

- просить допомогти селянам продуктами харчування (див. додатки);
~ вперше відбувся страйк каменярів кар'єру;
- 1916 р. – Міністерство шкільництва Угорщини наказало завести з вересня підручники латиникою, уживати рідну мову дозволило тільки в III У класах, а в останньому та перших двох - виключно угорську мову навчання. Це було негативно сприйнято громадою та школою села, протестні настрої підтримувала і католицька церква;
- 1918 р. – Австро-Угорщина розпалася і село відійшло до Чехословаччини; директором школи призначено Фотул Ласло (1861 р.н.);
- 1919 р. – 21 січня у Хусті відбувся з'їзд на якому 420 делегатів від населених пунктів вирішили приєднати Карпатський край до України;
- 22 березня в селі була проголошена Радянська влада, яка протрималася місяць;
  - 18 квітня село окупували румунські війська;
  - з 10 вересня село в складі Підкарпатської Русі Чехословацької Республіки;
- 1922 р. – муровану церкву села Рокосово перекрито жерстю;
- 1925 р. – вперше створено в селі ячейки партійних організацій, а саме: Комуністичної, Аграрної і Соціал-демократичної партій Чехословаччини;
- 1927 р. – відкрито один клас державної чеської школи в приватній оселі Андрія Максимця, в якій почали навчатися два учні;
- 1927 р. – розпочато силами громади роботи з впорядкування потічків села Рокосово;
- 1929 р. – розібрано дерев'яну православну церкву с. Рокосово;
- 1930 р. – зарегульовано русло р. Тиса, вітку Молода Тиса відведено від села Рокосово;
- 1934 р. – директором народної державної школи призначено Ленчура Мігаля (1897 р.н., який закінчив Ужгородську вчительську семінарію);

- 1934-1936 рр. – впорядковано сільські потоки камінною кладкою та водоспадами;
- з 8 жовтня 1938 р. – села Рокосово та приселок Вертеп в складі створеної автономної Підкарпатської Русі Чехословацької Республіки;
- листопад 1938 р. – на батьківських зборах школи 70% рокосівчан проголосували за вибір української мови навчання, виступивши проти політики чехізації навчання в школі;
- 24 жовтня 1944 р. – села звільнено від фашистів Червоною Армією і до 29 червня 1945 р. юридично перебували в складі держави Закарпатська Україна;
- 16 лютого 1945 р. – села переведено із Севлюшського округу в Хустський;
- 22 січня 1946 р. – утворено Закарпатську область в складі УРСР;
– відкрито сільську амбулаторію, її завідувачем призначено Пастригана М. Г.; Рокосівська школа стала семирічною;
- 1947 р. – утворено 4 земельні громади, в які об'єдналися більшість селянських господарств (725 дворів);
~ сильний паводок, зруйновано містки, дороги, порушено впорядковані раніше русла водотоків;
- 1948 р. – побудовано школу в приселку Вертеп (74 учні та 2 вчителі);
- 1949 р. – на основі колективізованого майна чотирьох земгромад створено два колгоспи ім. «Жданова» та ім. «Перемоги» від 625 дворів;
~ створено сільську парторганізацію комуністів (секретар Прокоф'єв М.); введено в дію каменедробильний завод на базі діючого кар'єру продуктивністю 50 тис. т. щебню на рік;
- 1950 р. – колгоспи села об'єднано в один ім. Жданова (голова Лучкей Ю.);
– позбавлено волі на 10 р. з конфіскацією майна Барзула Андрія Юрійовича, як кулака, що не сплатив податок;
- 1951 р. – 10 жовтня відкрито сільську лікарню на базі амбулаторії у

- приміщенні бувшої фари (гол. лікар Пастриган М.);
- 1952 р. – відкрито Рокосівську десятирічну середню школу;
- 1955 р. – відбувся перший випуск десятирічної школи, атестати отримали 19 випускників, серед яких був майбутній вчитель школи Юрій Бобіта;
- 1957 р. – у школі запроваджено виробниче навчання з автомобільної (для хлопців) та швейної (для дівчат) справи;
- 1958 р. – відновлено роботу дитячого садка в приміщенні бувшої сільради та сільської бібліотеки;
- вперше випускники Рокосівської школи Буковецький Михайло і Ракущинець Степан відзначені медалями за успіхи у навчанні;
- 1959 р. – археологічна експедиція Інституту археології АН України виявила та збрала поблизу села Рокосово велику колекцію кам'яних виробів, які є пам'ятками раннього палеоліту (понад 1 млн. р.).
- 1961 р. – школі передали колишню садибу поміщика С. Товта;
- приселку Вертеп дали назву Романівка, яка не прижилася і через чотири роки йому повернуто стару назву;
- 1965/6 рр. – село електрифіковано, проводиться радіофікація; облаштовано стадіон в центрі села (тепер там Будинок культури);
- 1968 р. – здано в експлуатацію Будинок культури на 500 місць, в якому розмістили сільську раду та бібліотеку села; у школі розпочали вивчення тракторної справи замість автосправи;
- 1970 р. – значно збільшено продуктивність каменедробильного заводу (до 450 тис.т. щебню на рік); поступово введено в дію 6 асвальтобітумних заводів та районний склад агрохімсервісу;
- 1971 р. – з гори Керегедь проводилися зйомки окремих кадрів фільму «Війна і мир», частково використані у картині;
- 1972 р. – побудовано телевізійну вишку на горі Товста та прокладено до неї автомобільну дорогу ;
- 1974 р. – введено в експлуатацію новозбудовану Рокосівську середню школу та торговий комплекс;

- 1981 р. – створено самостійний колгосп «Карпати», який господарював на землях села Рокосово, присілку Вертеп і села Крива аж до розпаювання земель;
- заасфальтовано дорогу від с.Рокосово до присілку Вертеп;
- 1985 р. – збудовано та введено в дію другий дитячий садок на кошти колгоспу (голова Турок І.В.);
- 1987 р. – розібрано стару школу (збудовану ще в 1908/9 рр.), на цьому місці зведено двоповерховий адміністративний будинок для апарату колгоспу та сільської ради;
- 1989 р. – отруїлися 123 корови, з яких 40 загинули на пасовищі поблизу районної бази агрохімсервісу;
- 1991 р. – проголошено незалежність України за результатами референдуму 1990 року, на якому селяни переважною більшістю голосували «за»;
- 1992 р. – ліквідовано колгосп, розпайовано колгоспні землі між селянами; приміщення адмінбудівлі колгоспу передано сільській раді, яка частину приміщень відвела для сільської амбулаторії;
- 1993 р. – Християни суботнього дня облаштували в с.Рокосово Дом молитви;
- 1996 р. – греко-католицькій громаді повернуто будівлю колишньої фари, в якій після ремонту віряни розпочали проводити богослужіння; євангелістами побудовано Будинок для молитви; катастрофічний паводок наніс збитки господарству села;
- 2000/1 рр. – газифіковано більшість будинків в селі Рокосово та присілку Вертеп; заасфальтовано основні сільські дороги та дорогу до прис. Вертеп; відремонтовано будинок культури прис. Вертеп; припинив діяльність завод залізобетонних конструкцій;
- 2001 р. – Рокосівську школу переведено на 12-річне навчання, відкрито гімназійний клас для кращих учнів після п'ятого класу та введено 12-бальну систему оцінювання знань учнів;
- 2003 р. – перекрито шифером дах корпусу школи з початковими класами;
- 2004 р. Рокосівську школу забезпечено газовим опаленням;

2007 р. – розпочато будівництво греко-католицького храму в с.Рокосово;
2007-2011 рр. – здійснено капітальний ремонт будинку культури, перекрито його дах та встановлено автономне газове опалення;
2012 р. – в Рокосівській школі добудовано та введено в експлуатацію з осв'яченням та урочистостями сучасно їдальню;
5 грудня 2012 р. – в селі відбувся чемпіонат Закарпаття з апхилу;
29 квітня 2013 р. – депутати сільської ради затвердили символіку села (герб та прапор);
16 червня 2013 р. – на районній спартакіаді збірна команда "Рокосово Крива-Іза" виборола призіві місця: з настільного тенісу – перше, з волейболу - друге; з футболу - третє;
2 серпня 2013 р. – єпископ Міланом Шашік осв'ятив новозбудований Вознесенський греко-католицький храм с.Рокосово;
2014 р. – встановлено пам'ятний знак при в'їзді в село;
~ в школі встановлено енергоощадний котел та нові вікна за грантові кошти;
22 травня 2015 р. – вивезено із території с.Рокосово частину небезпечних хімічних відходів за кошти обласного бюджету;
04 вересня 2015 р. – Указом Президента України уродженця с. Рокосово Павлій Назара Івановича призначено головою Хустської РДА, який був наймолодшим керівником такого рангу в Україні;
29 серпня 2017 р. – відкрито потужній асфальтобітумний завод в урочищі «Промзона» с.Рокосово;
2018 р – в. с. Рокосово розпочато виконання інвестиційного проекту «Будівництво адмінспоруди з трибунами» за кошти державного фонду регіонального розвитку, впорядковано стадіон с.Рокосово;
2019 р.~ здійснено капітальну реконструкцію площі перед Будинком культури с.Рокосово.